

borgere og journalister, der har søgt aktindsigt, men tydeligt har oplevet modstand fra administrationens side og forsøg på at vende loven på hovedet. Udgangspunktet i offentlighedsloven er, at man ikke skal begrunde sin anmodning, samt at der er mulighed for at give mere offentlighed. Det er vist ikke helt gået op for alle embedsmænd.

Det budskab blev også understreget i indenrigsministerens bekendtgørelse fra januar 1999, hvoraf det også fremgår, at alt vedrørende indkøbsaftaler om varer og tjenesteydelser er unddraget offentlighedsloven. Det vil sige, at brugere af en skole ikke kan få at vide, hvilket rengøringsniveau ISS skal leve op til.

Endnu et eksempel på, at offentlighedsprincippet vendes på hovedet, er Europa-Kommissionens forslag om åbenhed: Jeg skal medgive, at der er megen åbenhed i EU, men der er kun åbenhed, hvor det ikke er farligt. Det viser forslaget, hvorefter den organisation, der sender et brev til Kommissionen, selv kan beslutte, at det skal være hemmeligt. Jeg håber inderligt, at vi i dag kan få en mere klar holdning fra statsministeren om, at det vil Danmark modarbejde med næb og klør.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil indledningsvis gerne slå fast, at Socialdemokratiet finder, at det er afgørende for et demokratisk samfund, at alle borgere har mulighed for at få indsigt i, hvad forvaltningen beslutter, hvad politikerne beslutter, og hvordan det omsættes i forvaltningspraksis, og samtidig skal vi selvfølgelig også sikre den enkelte borgers ret til privatlivets fred. Det er en balancegang, men Socialdemokratiet er tilhænger af, at den balance ligger sådan, at der gives den størst mulige grad af åbenhed.

Så til forespørgslen, først vedrørende aktindsigt i EU:

Justitsministeren har bemærket det, fru Anne Bastrup har også bemærket det, og jeg vil blot her gøre opmærksom på, at der er tale om et forslag, at det stadig er under behandling, at det stadig skal drøftes, og at jeg synes, det er hensigtsmæssigt, at forslaget har fælles regler om aktindsigt for både Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet. Det gør, at det bliver lettere for borgere, der vil have adgang, at de kan tage afsæt i fuldkommen ens regler.

Jeg vil også godt medgive, at der er dele i det forslag, der ligger i dag, som også set fra vores synspunkt er utilfredsstillende, uklart eller i

strid med dansk praksis, f.eks. hvor ansøgning om aktindsigt skal indgives, hvordan den skal indgives, og om aktindsigt forudsætter statsborgerskab i et EU-land eller blot, at man bor i landet. Men jeg regner med, som også justitsministeren sagde, at vi fortsat arbejder på at få regler i EU, der ligger så tæt op ad de danske regler som overhovedet muligt.

Vi er tilhængere af, at ukklarhederne fjernes, og at der sikres den bredest mulige adgang til aktindsigt i EU's dokumenter, og jeg synes også, det er vigtigt, at vi får lavet regler, der gør, at det er sådan, at reglerne for aktindsigt i EU's dokumenter er de samme, hvad enten dokumenterne befinder sig i EU's forvaltning eller i medlemsstaternes forvaltning, så man ikke det ene sted kan gå ind og se det, der, om jeg så må sige, er hemmeligt det andet sted.

Så anføres det også i forespørgslen, at de enkelte ressortministre har beskåret offentlighedens adgang til aktindsigt. Fru Anne Bastrup var også inde på det i sin begrundelse for forespørgslen her i dag.

Hvis vi tager afsæt i rapporten »Ændringer i offentlighedens ret til indsigt 1985-1999« fra Danmarks Journalisthøjskole er der dér gennemgået en række ændringer i aktindsigtreglerne. Både ændringer i offentlighedsloven og ændringer i andre love er jo selvfølgelig Folketingets ansvar, og der har ved de konkrete lovændringer været lejlighed til for Folketinget at tage stilling eksplicit til spørgsmålet om, i hvilket omfang offentlighedsloven skulle være gældende.

Anderledes forholder det sig selvfølgelig med ændringer via bekendtgørelser. Her er det den enkelte ministers ansvar, og som justitsministeren har været inde på, er det jo ganske begrænset, hvor meget den enkelte minister kan fravige offentlighedslovens regler.

Nu tillader tiden jo ikke at gå alle de enkelte eksempler igennem, der er nævnt i den omhandlede rapport, men når man læser dem igennem, så efterlader de det indtryk, at den konkrete afvejning, der har fundet sted ved beslutninger om undtagelser fra offentlighedsloven, på hvert enkelt område er en meget fin afvejning af på den ene side hensynet til at beskytte enkeltpersoners og private virksomheders oplysninger om økonomiske og andre forhold og på den anden side hensynet til, at det er helt afgørende for et velfungerende demokratisk samfund, at alle borgere har mulighed for indsigt i, hvad forvaltningen foretager sig.